

D E C I Z I E

13 august 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al
Curtii Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței,
judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva, Ion Druță
Tatiana Vieru, Valentina Clevadî

examinînd recursul declarat de către Combinatul de panificație din Chișinău „Franzeluța” societate pe acțiuni, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Mîndrilă Iulian împotriva Combinatului de panificație din Chișinău „Franzeluța” societate pe acțiuni cu privire la anularea ordinului și încasarea primelor reținute ilegal,

împotriva deciziei Curtii de Apel Chișinău din 18 martie 2014 prin care a fost admis apelul declarat de către Mîndrilă Iulian, s-a casat hotărîrea Judecătoriei Botanica mun.Chișinău din 05 iunie 2012, fiind emisă o nouă hotărîre de admitere a acțiunii,

c o n s t a t ă

La 16 decembrie 2009 Mîndrilă Iulian a depus cerere de chemare în judecată împotriva Combinatului de panificație din Chișinău „Franzeluța” SA cu privire la anularea ordinului și încasarea primelor reținute ilegal.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, este angajat în calitate de hamal la Combinatul de panificație din Chișinău „Franzeluța” SA, FP nr.2, în baza contractului individual de muncă nr.93-01-06/617 din 30 octombrie 2008.

Menționează că în lipsa unei temei legale a fost lipsit de primele prevăzute de sistemul de salarii în sumă de 4245 lei pentru lunile august și octombrie 2009 și avertizat că în continuare va fi lipsit de primele cuvenite pînă la sfîrșitul lunii august 2010.

La 13.11.2009 s-a adresat pîrîtului cu cererea nr.139 privind repararea prejudiciului material cauzat prin lipsirea ilegală a primei prevăzută de pct.10 al contractului individual de muncă nr.93-01-06/617 din 30 octombrie 2008, însă nu a primit răspuns.

Consideră că reținerile din salariu se pot face numai în cazurile prevăzute de Codul muncii și se interzice aplicarea amenzilor și altor sancțiuni pecuniare pentru încălcarea disciplinei de muncă.

Deasemenea a indicat că nu a comis nici o încălcare a disciplinei de muncă, în calitate de hamal nu poartă răspundere materială pentru lipsa cantității de pîine, însă

contrar prevederilor art.210 alin. (1) Codul muncii a fost sancționat abuziv, fără emiterea ordinului de sancționare.

Pe parcursul examinării pricinii reclamantul Mîndrilă Iulian și-a concretizat pretențiile înaintate împotriva Combinatului de panificație din Chișinău „Franzeluța” SA solicitînd anularea ordinului nr. 412 din 25 august 2008 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare și privare de primă, încasarea de la pârât a sumei de 4245 lei reținută în lunile august, octombrie și noiembrie 2009 și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 2000 lei (f.d.2-3, 52).

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 26 aprilie 2010 acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 09 septembrie 2010 a fost admis apelul declarat de către Mîndrilă Iulian, s-a casat hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 26 aprilie 2010, cu restituirea pricinii spre rejudecare în prima instanță.

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 05 iunie 2012 acțiunea lui Mîndrilă Iulian împotriva Combinatului de panificație din Chișinău „Franzeluța” societate pe acțiuni cu privire la anularea ordinului și încasarea primelor reținute ilegal a fost respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 26 februarie 2013 a fost respins apelul declarat de către Mîndrilă Iulian și menținută hotărârea primei instanțe.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 02 octombrie 2013 a fost admis recursul declarat de către Mîndrilă Iulian, s-a casat decizia Curții de Apel Chișinău din 26 februarie 2013, cu remiterea pricinii la rejudecare în instanța de apel.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 18 martie 2014 a fost admis apelul declarat de către Mîndrilă Iulian, s-a casat hotărîrea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 05 iunie 2012, fiind emisă o nouă hotărîre de admitere a acțiunii. S-a anulat ordinul Combinatului de panificație din Chișinău „Franzeluța” SA nr. 412 din 25 august 2008 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare și privare de primă. S-a încasat de la Combinatul de panificație din Chișinău „Franzeluța” SA în beneficiul lui Mîndrilă Iulian suma de 4245 lei cu titlu de prime.

La 08 mai 2014 Combinatul de panificație din Chișinău „Franzeluța” SA a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, cerînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărîrii primei instanțe.

Recurentul în motivarea recursului a indicat că, nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, fiind interpretate și aplicate eronat normele de drept material și procedural. În acest sens susține că, prin probele administrate și declarațiile martorilor s-a stabilit faptul comiterii abaterii disciplinare de către intimat și temeinicia aplicării sancțiunii disciplinare prin ordinul nr.412 din 25 august 2009 cu respectarea procedurii prevăzute la art.206-210 din Codul muncii.

De asemenea a indicat că, instanța de apel eronat a interpretat prevederile art.206 alin. (3) Codul muncii, deoarece conform prevederilor art.137 din Codul muncii prima este o plată de stimulare, iar acordarea și mărirea primei este un drept al angajatorului și nu o obligație față de salariat.

Menționează că, conform prevederilor Contractului colectiv de muncă la nivelul Combinatului de panificație din Chișinău „Franzeluța” SA pentru anii 2008-2010,

încheiat între Comitetul sindical și angajator, și Titlului VII al Regulamentului intern al SA „Franzeluța”, salariații sancționați disciplinar pentru încălcări, pot fi privați de prima pe perioada de acțiune a ordinului de sancționare, la decizia administrației.

Judecând recursul declarat de către Combinatul de panificație din Chișinău „Franzeluța” SA împotriva deciziei date în apel, în limitele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a căsa decizia instanței de apel și hotărîrea instanței de fond cu pronunțarea unei noi hotărîri de respingere a acțiunii din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, pronunțînd o nouă hotărîre.

Conform art. art. 201, 202, 203 alin.(1) din Codul muncii, disciplina muncii reprezintă obligația tuturor salariaților de a se subordona unor reguli de comportare stabilite în conformitate cu prezentul cod, cu alte acte normative, cu convențiile colective, cu contractele colective și cu cele individuale de muncă, precum și cu actele normative la nivel de unitate, inclusiv cu regulamentul intern al unității. Disciplina de muncă se asigură în unitate prin crearea de către angajator a condițiilor economice, sociale, juridice și organizatorice necesare prestării unei munci de înaltă productivitate, prin formarea unei atitudini conștiente față de muncă, prin aplicarea de stimulări și recompense pentru muncă conștiincioasă, precum și de sancțiuni în caz de comitere a unor abateri disciplinare. (1) Pentru succese în muncă, angajatorul poate aplica stimulări sub formă de mulțumiri, premii, cadouri de preț și diplome de onoare.

Potrivit art.206 alin. (1) lit. b), 207 alin. (1), 208, 209 alin. (1), 211 alin.(1) Codul muncii, pentru încălcarea disciplinei de muncă, angajatorul are dreptul să aplice față de salariat sancțiune disciplinară - mustrarea. Se interzice aplicarea amenzilor și altor sancțiuni pecuniare pentru încălcarea disciplinei de muncă. Pentru aceeași abatere disciplinară nu se poate aplica decît o singură sancțiune. La aplicarea sancțiunii disciplinare, angajatorul trebuie să țină cont de gravitatea abaterii disciplinare comise și de alte circumstanțe obiective. Sancțiunea disciplinară se aplică de organul căruia i se atribuie dreptul de angajare (alegere, confirmare sau numire în funcție) a salariatului respectiv. Pînă la aplicarea sancțiunii disciplinare, angajatorul este obligat să ceară salariatului o explicație scrisă privind fapta comisă. Refuzul de a prezenta explicația cerută se consemnează într-un proces-verbal semnat de un reprezentant al angajatorului și un reprezentant al salariaților. În funcție de gravitatea faptei comise de salariat, angajatorul este în drept să organizeze și o anchetă de serviciu. În cadrul anchetei, salariatul are dreptul să-și explice atitudinea și să prezinte persoanei abilitate cu efectuarea anchetei toate probele și justificările pe care le consideră necesare. Sancțiunea disciplinară se aplică prin ordin (dispoziție, decizie, hotărîre), în care se indică în mod obligatoriu: temeiurile de fapt și de drept ale aplicării sancțiunii; termenul în care sancțiunea poate fi contestată; organul în care sancțiunea poate fi contestată. Termenul de validitate a sancțiunii disciplinare nu poate depăși un an din ziua aplicării.

Din materialele dosarului s-a stabilit că, Mîndrilă Iulian a fost angajat în calitate de hamal la Combinatul de panificație din Chișinău „Franzeluța” SA, în baza contractului individual de muncă nr.93-01-06/617 din 30 octombrie 2008 (f.d.5-8).

Prin ordinul nr.412 din 25 august 2009 „Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare și privarea de primă”, s-a aplicat lui Mîndrilă Iulian, hamal al fabricii de pâine nr.2, sancțiune disciplinară sub formă de mustrare, cu privarea completă de primă pe luna august 2009 (f.d.34).

Temei pentru sancționarea disciplinară a reclamantului Mîndrilă Iulian cu mustrare s-a indicat în ordin, că în baza notei de serviciu prezentată de conducerea fabricii de pâine nr.2, luînd în considerație plîngerea parvenită de la SRL „Fegro”, s-a constatat că la 20 august 2009 Mîndrilă Iulian a încercat să înșele vînzătorul firmei cu o ladă de pâine, iar la observațiile făcute în adresa lui din partea vînzătorului a manifestat un comportament nerespectuos. În aceeași zi au parvenit asemenea plîngeri de la alți agenți economici.

Referitor la cazul dat, intimatul la 30 iulie 2009 și 24 august 2009 a dat explicația în scris (f. 37, 38).

În așa circumstanțe, Colegiul consideră că nu au fost combătute în pricină circumstanțele expuse, care au stat la baza emiterii ordinului de sancționare disciplinară. Ordinul contestat a fost emis cu respectarea competenței și procedurii stabilite, iar sancțiunea disciplinară a fost aplicată conform cerințelor art. 206 alin. (5) Codul muncii, ținându-se cont de gravitatea abaterii disciplinare comise și de circumstanțele obiective.

Totodată, Colegiul reține că conform art.211 (3) din Codul muncii, în interiorul termenului de validitate a sancțiunii disciplinare, salariatului sancționat nu i se pot aplica stimulări prevăzute la art.203.

Potrivit pct.3.13 al Contractului colectiv de muncă la nivelul Combinatului de panificație din Chișinău „Franzeluța” SA pentru anii 2008-2010, încheiat între Comitetul sindical și anagajator, și pct.7.6 al Titlului VII din Regulamentul intern al SA „Franzeluța”, salariații sancționați disciplinar pentru încălcări, pot fi privați de prima pe perioada de acțiune a ordinului de sancționare, la decizia administrației.

Drept urmare, Colegiul conchide că, în cazul în care intimatul Mîndrilă Iulian a fost sancționat disciplinar, Combinatul de panificație din Chișinău „Franzeluța” SA, în calitate de angajator, în interiorul termenului de validitate a sancțiunii disciplinare, era în drept să-l lipsească de primă.

În circumstanțele relevate și conform normelor de drept material enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge pretențiile lui Mîndrilă Iulian privind anularea ordinului nr. 412 din 25 august 2008 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare și privare de primă, și încasarea de la pârât a sumei de 4245 lei reținută în lunile august, octombrie și noiembrie 2009.

Prin urmare, Colegiul consideră eronate concluziile instanței de apel referitor la faptul că ordinul nr.412 din 25 august 2009 a fost emis contrar prevederilor art.206 alin. (3) din Codul muncii, prin care se interzice aplicarea amenzilor și altor sancțiuni pecuniare pentru încălcarea disciplinei de muncă, deoarece reclamantului-intimat nu i-au fost aplicate careva amenzi sau sancțiuni pecuniare, la caz, angajatorul doar nu i-a aplicat salariatului sancționat stimulările prevăzute la art.203 sub formă de premii în interiorul termenului de validitate a sancțiunii disciplinare.

Din cele expuse, Colegiul ajunge la concluzia că acțiunea depusă de Mîndrilă Iulian împotriva Combinatului de panificație din Chișinău „Franzeluța” SA cu privire

la anularea ordinului, încasarea primelor reținute ilegal și compensarea cheltuielilor de judecată, este neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

Astfel, reieșind cele indicate mai sus și avînd în vedere faptul că circumstanțele pricinii au fost constatate de prima instanță și instanța de apel, însă concluziile primei instanțe, expuse în hotărîre, sunt contradictorii, iar instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material și nu este necesară verificarea suplimentară a cărorva dovezi, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat Combinatul de panificație din Chișinău „Franzeluța” SA ca întemeiat, de a casa decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe și de a emite o nouă hotărîre de respingere a acțiunii.

În conformitate cu art. 445 al. (1) lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către Combinatul de panificație din Chișinău „Franzeluța” societate pe acțiuni.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din din 18 martie 2014 și hotărîrea Judecătoriei Botanica mun.Chișinău din 05 iunie 2012, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Mîndrilă Iulian împotriva Combinatului de panificație din Chișinău „Franzeluța” societate pe acțiuni cu privire la anularea ordinului și încasarea primelor reținute ilegal, și se emite o hotărîre nouă prin care:

Se respinge ca neîntemeiată acțiunea lui Mîndrilă Iulian împotriva Combinatului de panificație din Chișinău „Franzeluța” societate pe acțiuni cu privire la anularea ordinului și încasarea primelor reținute ilegal.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Ion Druță

Tatiana Vieru

Valentina Clevadi